

ЧАСКЫ ХОВУ АЖЫЛДАРЫНЫҢ БАШТАЙГЫ ХҮННЕРИНДЕН ЭГЕЛЭЭШ ШАЛЫПЧЫ АЖЫЛДААР

БҮГҮ ЧУРТТАРЫҢ ПРОЛЕТАРИЯЛЕРИ, КАТТЫҢЫНАР!

ШЫН

СОВЕТ ЗВИЛЕЛИНИН КОММУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАН КЫЗЫЛ ХОРАЙ КОМИТЕТЕРИНИН, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫН ОБЛАСТЬ БОЛГАН КЫЗЫЛ ХОРАЙ СОВЕТТЕРИНИН ОРГАНЫ

№ 72 (4300) 1959 ч. апрель 9, четверг. | Эртээ 20 коп

Көдээ парторганизацияларының эң чугула сорулгазы

Чурттуу муруну чугула часкы хову ажылдары кидин тулук чоруу турар. Тарылганын фронттуу хун санында калбарып турар. Партиянын XXI съездинин төбүтү шийирткери-биле соруу кирген көдөзүн ажал-ишчилери тарылганы дүргөн болгаш организастыг чорудар, бедик дүжүтүп бижып үндөсүннү тургузар дээш бүгү күстөрүн сазып турар. Чеди чылды хуусаа бетинде күсседир дээш социалисттик чарыш улам калбарып турар. Казак ССР-нин көдээ ажал-агый ажылдакчыларынын хуузаларынын бөгүн «Правдада» паралаан, Чурттуу эң улуг тараалач черинин ажал-ишчилери, кур черлерин шийгээдин алырын маалдырлар партиянын XXI съездинин шийирткери чээ патриотчу ажал-херектер-биле харылап турарлар. Олар болза чеди чылды ооналдарын хуусаа бетинде күсседир болгаш 1959 чылда бени таралын ишти чымдазын 1,5 миллиард нуд чедирин, эң болгаш оксе-даа проауктуларын бүдүр-рин дыка көүдөлдүр деп шийирткери.

Амгы час болза чер ажилын болгаш мал ажилын хөгжүдери чээ чедикшилерге соруука эң чугула маалдыр болур. Колхозтар болгаш совхозтар бо часкы хүнерде ажилды калчаар организастаандан, чеди чылдын баштайгы чымында олар кидин шуралканын кылгандан чооку чеди чылдарда Коммунисттик партияны ажилда кылган көдээ ажал-агыйн улам ийке көдүрүшүн улуг чаагы программанын ботта-дыр дээш демисалды чедикшилерни дыка улуг хемчээлдиг хамар-жыр.

Бо байдалдарда көдээ партия организастааларынын организастык болгаш мобилизация ролу онза бедир. Олар болза часкы хову ажылдары-нын чорудалганын оперативтиг уурттур, массанын өзү турар политиктиг болгаш күш-ажылчы илдектини мергежилдиг баштар, социалисттик чарышты бүгү хемчег-биле калбарып хуузаласалар.

Ам бүгү организастык болгаш масса-политиктиг ажилдын төвүн дүжүтүп салымын шийирткери шөлө шийдер илдег үч келген. Боттары-ны эң дээр күстөрүн трактор болгаш хову ажилын бригадалары-ны чоруткан, коммунистер болгаш комсомолчуларын тарылганын эң чу-гула үчкөстөрүн тургузган илдег партия организастааларынын ийке чы-гуула. Чабанымштыг өстөрү-биле болгаш күш-ажылга хуула үлгер-биле олар массаны шалымчы ажилче хандыдып, тараажыларын чары-жан баштап турарлар.

Бедик дүжүт дээш демисалды часкы тарылганын эң кыска хуузаларда чорудары бирги чериниң умур-дузалыг. Оңа чугулазын СЭПН ТК-нын декабрь Пленуму ооналап демделген. Бистик көдээ ажал-агыймыс бир-ги черини машиналар-биле дериткен, Оларда техниканы мергежил-диг ажилдап шыдар дүжүтүлгө калдар ажилдап турарлар. Хамык укур механизаторларын күш-ажыл шын организастаандан, тарылга агрегатын бүрүзү бедик бүдүрүчүлүг ажилдарын чедип алырынга аларга дуузаларында, муракчыларын чедикшилерин дүргөн негептер-динде болуп турар.

Чер ажилын културалын бедир болгаш тракторист база чажык-чы бүрүзү ажилдап кылырын нормаларын хүн-бүрүдө ажал күсседир дээш Алтайн механизаторларын инструктор болгаш коммунист Гавриил Буланович трактор бригадаларын коллективини эгелекчи чоруун калбаа-биле негептерин турар Алтай крайын Писемский болгаш Егоров районнарын партия организастааларынын ажал-чорудалганын бү-гү хемчег-биле чуудулууну дедир черек.

Дирг организастык болгаш политиктиг ажал массалар-биле хүн бүрү, эң сирый харылаа ол болур. Партияны болгаш ажал-агыймы ууртукчу колхозчулар-биле, совхозтарын болгаш СТС-терин механизаторлары-биле үргүчү кады чоруу, практиктиг айтырларынын чер-чө шийирт-кери дээр оларга дуузалар, эрес-шудуру күш-ажылчы ажилдерин көдүрү хуузаласалар. Илдег турбужа бо негеле чамдык черлерде сагынтылмай турарын тарылганын баштайгы хүнерин көргүзүп турар. Чижээ, Ростов областын Неклиновск районда партия ажилдакчылары хову ажилын бригадаларына ховар барып турарлар. Ында эээн хой колхозтар часкы хову ажилдарын оюун чорудуп турары таварыга эвес. Партия органи-застаалары бедик дүжүт дээш демисалды муруну оодурунче боттары-нын дээр илдектелерин, пропагандистерин, агитаторларын чорутуула-нар.

Сөөлүг чылдарын дүргүзүндө көдээ партия организастаалары тараа-жыларын ортузунга политиктиг ажилды мергежилдиг тургузарынын улуг дүжүтүлгөсүн мөөнөп алганнар, көдээ ажал-агыймы хөгжүдери-ни тодарыг сорулгаларын шийирткери сорулга-биле пропагандалык болгаш агитациянын хой салыг хевирлерин база аргаларын ажилдап турар ал-ганнар. Украинанын, Казакстанын, Сибирин хой-хой районнарында хо-ву тургаларында доктамак агитпунктуларын тургузуулаан, колхозчулар болгаш трактористер хостуг шактарында анал агитаторун илдектини азы бөдөлдүн динчаар, чаа солундарын болгаш сөгүтүлгөсүн номчуур, кино-чуртуктары азы бот-тыгын турар-чуудуун оюун көр аргалык болган-нар. Библиотекалар, клубтар болгаш култура-чырымышкынын оксе-даа алдар черлерин боттарынын ажилын хову тургаларын көжүр-сө.

Трактор болгаш хову ажилын бригадаларында бүдүрүлгөсүн чөү-гөз хуузалары, күш-ажылдын организастааларынын болгаш техникалык ажилдагы көрүлгөсүн база хыналда рейдлер доктамак чорутуулаан, тарылга шыгалдаан механизаторларга кызыл тукумдарын болгаш шийирткери шыгалдаан, оларын күш-ажылчы маалдыр чорутканын дугайын солунгаар болгаш радио-биле чуулаан турар ужурул. Партия организастаалары болза шөлө масса-политиктиг ажил-ды мөөнөттин дүжүтүлгөсүн ажилдап оңа ажал-бүрү хевирлерин болгаш методтарын улам калбаа-биле хергелезе чорур.

Масса-политиктиг ажилда ам кол чүрө болза, партиянын деничин шу-тунуун тилекегизин көргүзүп турар болгаш улустун улуг тилекегизин ийке укур-дузалыг ажилчы чоннарга хамыда-биле тайбырларлар, комму-нист тургузуушкунун улуг чаагы перспективаларын ажилды алерди-рин, СЭПН-нин XXI съездинин төбүтү шийирткери чедикшилерин боттадырларынче совет ажилдерин чогалдык күстөрүн мобилизаста-ары болур. Көдээ ажал-агыймы улам ийке көдүрү дээш, чеди чылдын баштайгы чымын планын додур болгаш ажал күсседир дээш бүгү улустун демисалды көдөзүн ажал-ишчи бүрүзү бодуну турар черин тодарыг билген турары чугула.

Часкы тарылганын чедикшилерин кижилер шийирткери. Шөлө ажилдап турар кижилер бүрүзү кичээлге болгаш сагыш салымчыны-биле хуузаласалар, анал бедик бүдүрүчүлүг ажилдарына эки байдаларын тургузар—партия организастааларындан бөгүн негетинип турар чүрө бедир.

Часкы тарылганын үлгерин чорудары—дүжүтүп бедирин дээш база көдээ ажал-агыймын продуктуларын бүдүрүн көдүрүлгөсүн дээш демис-алды улуг чедикшилерин чедип алыр дээш ол болур. Ычангаш көдээ партия организастаалары бо чугула сорулганы алдарымын-биле күсседир дээринге чигинип чок.

(«Правданын» апрель 7-де муруну чуугу).

Часкы хову ажылдарын агротехниктиг бедик деңгелге организастыг эрттирер

С. ТОКА,
СЭПН обкомунун бирги секретары

Чеди чыл планынын баштайгы чазынында областын колхозтарын болгаш совхозтарын тараа мал чечик култураларын тарылгазын шөлө эртен чылдамын 42 муң гектарга калбарып ужу-рут. Ол дугайында бүгү байдалар болгаш аргалар бисте бар. Урезин-нер урдуган, область 330 чад тракторларын алган. Ол дээр тара-рыга шөлү чүгө 22 хуу өтүп тур-да, а трактор парым 42 хуу өс-көн ол-дур. Ам үдө Барыны-Хем-чик, Бай-Тайга, Сүт-Хал, Чен-Хемчик, Чаа-Хал болгаш Улуг-Хем районнар шалдыктык шик башыр агитирткери келген, «УТКА 25 чылы» совхоз черин аңдарып эге-дөө, ам чооку хүнерде бүгү черлерге часкы тарылга массалы-биле эгелез.

Байдал илдег туралар, МТС-терин, СТС-терин, совхозтарын болгаш колхозтарын часкы тарыл-га белектелгенин дугайында чаа-чаа доодуган күрүне комсомол-нын хыналды бо эң чугула ажал-агый-политиктиг кампаныга беле-ктелде улуг чедиктер барын илдеткен. Чамдык ажал-агыйлар тракторларын болгаш өсө көдээ ажал-агый машиналарын сеп-тектенин доосаан. Чижээ, «Меже-гей» совхозта 55 тракторларын 20-ин, 133 кол көдээ ажал-агый машиналарын 34-ту апрель 2-ге хыналда белек эвес болган. Улуг-Хем районун «Улуг хура» кол-хозунда 7 тракторларын 4-ту, Каа-Хем районун «Октябрь 30 чылы» колхозунда 9 тракторларын база 4-ту, 26 көдээ ажал-агый машин-ларын 7-ин бүрүн септеткеннэр.

Мылдыг байдал чамдык оксе-даа колхозтарда, совхозтарда бар. Час-кы тарылга белек эвес бүгү тек-никаны ийи-шү хонус иштине де-лгүн белектелген турар ужурут ден чүрө кымта-да билингир. Кыпар-чаар материалдарын беле-ктелбес болза часкы тарылга-нын чорудар арга чок деп чүрө ба-зы хыналда билингир. Илдег тур-бужа, чамдык ажал-агыйлар бо чу-гула айтырлыг чөгүрү кичээлге салынганын хыналда илдеткен. Улуг-Хем районун Ленин аттыг колхозунга септеткен хынар-чы-биле трактор хөдөйлөткөп хире кынар чүдү бедик чок болганын кайгыас аргажок.

Бий-Хем районда часкы тарылга үсине хергелезе чөгүрү кынар-чаар материалдарын чүгө 10,5 хуузу, Чаа-Хал районда—14 хуу-зу бар. Тес-Хем, Эрини, Улуг-Хем районнарын колхозтарын бай-дал оон дээрдевес. Улуг-Хем рай-онда хыналда болуп турган хүнде СТС-тин базасында чүгө 24,9 тонна димель хергелээр кынар чүдү бар болган. Мичаарга СТС-да, районун көдө ажал-агый инспек-цияны-даа часкы тарылгага димель хергелээр кынар чүдү чече не-гетинип турарын билбес болган.

СЭПН райкомнары болгаш рай-күссомнар, түс-түс ажал-агый-ларын ууртукчуларын часкы тарылга үсине хергелезе чөгүрү кы-нар-чаар материалдарын чооку үн-дөрт хонугуш иштине чедикшен алырын хемчээп алза чөгүр.

Часкы тарылганын эң кыска хуу-саа бедик агротехниктиг деңгелге чорудары трактор агрегаты бүр-түгө ийи эөлөдө ажилдарында чедикшен механизаторлар бар турда шийирткери ужурут. Илдег турбужа, Улуг-Хем райо-нун «СЭПН XX съездин» колхозун-да турда чөгүрү 25 трактористер-ден 16 кижилер бар. Танды районда «Межегей», «Тилекег» совхозтар механизатор калдарын бүрүн чед-келен албаан оларын директорла-ры эштер Падченко, Кара-оол хав-нын чүгө чедикшен эвес, харын ха-рымсалга чөгү болур. Механизатор-

лар-биле хандырткан колхоз-тар болгаш совхозтар боттарынын иштинден-даа, өсө черлерден-даа техниканы башкарып билдир кижилерин дүргөн тывар чорук час-кы тарылганын чедикшилерин чор-дарынын чугула белектелгенин би-рөөш.

Чажар шынарыг эвес урезин-нерни тараа-белектел пункттарын-да эки шынарыг урезиннерге ор-наар ажал-агый чөгүрү чөгүрү тур-ар. Хей-хей ажал-агыйлар арга чедир-ле кукуруза, хей чылда бол-гаш чангыс чылда үнөп ситенер баа-нога култураларын урезин-нерин тыгындып албааннар.

Сүт-Хал районун колхозтарын тара-ва култураларын 5500 центер урезиннерин орнаар ужурут турган, апрель 3-де чедир чангыс центер-даа урезин орнап албаан. Чаа-Хал районун колхозтарын урезин орнаашкыныч барык кир-бөөнөр. Колхозтарын, совхоз-тарын ууртукчуларын урезин орнаашкыныч далашпай азы чамдык эштерин орнаа чөгүрү кулу шынарыг урезиннерин карак ажал чажып каартарын бодоп олу-рарын түнелгенин областа ни-тин-биле орнап алза чөгүрү тараа култураларын 44.492 центер урезиннеринден ам-даа 36.600 центер азы 82,4 хууу орнатты-наан.

Хергелезе чөгүрү картофель урезин-биле колхозтар чүгө 58,8 хуу, совхозтар 84,6 хуу хандыр-тынган.

Бо чымын час эрте эгелеп турар болганын черин эл-шыгын ажал-лаары-биле эрте чажар тараа кул-тураларын тарылганын, илдег тур-бужа чок черлерге 6—8 ажал хүнеринде чорудар дээш бүгү кол-хозтар болгаш совхозтар бо бүгү чедиктерин доп-дараан ууруткан, часкы тарылга бо хүнерде ийке белектелер черек. Тарылгага черин белектелер-биле чергелештир ам сугарырга буталарын аптаарыга кижилерин организастаары эргек-чүгула. Бо чымын хар чүгө, а-жыны эвөш болгонда дамды-даа хире сугуу ажал эрттербес ужу-рут бис. Ычангаш сугарып та-рымын черин 60 муң ча чедирер планын областа берген. Ычангаш сугарылыг онза кичээлгенин са-мыр ужурут.

Шалдык бөдүмзөн хей-хей савадар часкы тарылганын чоруд-арына шалдык болур. Савадар дү-ргөн болуп, келер чылдык мал че-минге ажал алырын орнууга Улуг-Хем районун «СЭПН XX съездин» колхозунуң дараа эң Чулуун, партия организастааларын секретары эш Сарыг-оол шуудун болаш, оу эртен турарын шын эвес. «УТКА 25 чылы» совхозта (директору эш Панков) савад бө-лө-рин ам-даа эгелезөөн, ол дугайында соруу шымак-ла, а практиктиг ажалы дыма шүшкөн.

Шалдык организастыг чедикши-лдер сөөртүрүчү шалымчы ай-ны кончуг оюм темп-биле чору-луп турарын түнелгенин апрель 1-ге чедир оң сөөртүлгөсүнн план-ында чүгө 39,5 хуу күссет-тинген. Шалымчы айны арткан хүнеринде шалдык, мизангы но-га култураларын болгаш ку-куруза шалдыкче өдөк сөөртүр-талызы-биле ажалы онза күштө-дир дугайында боттат ажалды чорудары онза чүгула.

СЭПН райкомнарын меделер-ин бугаар алдыга, кукуруза бол-гаш нога култураларын тарып өстүрү талызы-биле колхоз, совхоз бүрүзүнде механизастыг чок.

плескинг агрегаттарын азы эве-нолорн тургускан болуп турар. Ыччалда-даа ол агрегаттар болгаш эвеналар амдымында бо чылдык бедик дүжүтүп алыры дээш кончуг эвөш ажалды кылганнар.

Часкы тарылгага ажилдап тур-ар колхозчуларын болгаш совхоз-тарын ажалдакчыларын ажал-лаарында, дыштарында култу-ра-амдырадык байдаларын а-жы хире тургусканын часкы хо-ву ажалдарын чедикшилерин дыма хамаржыр. Хыналда үсине Улуг-Хем, Бий-Хем болгаш оксе-даа районнарга култура базалары белектелгенин: бажынар чугай-латтырмаан, сонга рамалары, хаа-галар септеткенин, ишти, даш-ты бок-хирлг хевээр ботулаан.

Бүгү хову тураларын болгаш трактор вагончистерин дарып сеп-тээр, нитинин чедикшенгезин эки организастаары, хову брига-дарына култура, мелница, са-дык болгаш харылаа ажалдакчы-ларын бижыгалары чүгула.

Ажалын чедикшилерин партия-нын политиктиг болгаш массалык ажалды хандырар. Илдег турбужа, часкы тарылгага белектелгенин хы-налдымын хүнеринде Улуг-Хем, Танды болгаш Бий-Хем районна-рын колхозтарын, совхозтарын чангыс-даа парторганизаста-алында часкы тарылга үсине мас-са-политиктиг ажалды план чок болганын хыналда талызы-биле кү-рүне комиссияны илдеткен. Кол-хозтарын, совхозтарын хей-хей клубтарында, контораларында арга чедир-ле эртен РСФСР-нин Дөни Советинде болгаш чер-чер Советтер-инде сонгудаларга тараскалган плакаттар болгаш кийгырылгар ол-да хевээр турбуулаан, а СЭПН-нин XXI съездинин шийирткери хамык култураларын ажал хуузаласаларын күсседир айтыр тараа-лазы-биле плакаттар, кийгырылгар чок болуп турар. Ол кышак өйү эртен додуган, плакаттар өсө-дө-дө черлерде бар. Часкы тарылганы белек эгелезөөн турган-ла «Эле-гес» совхозун конторалында дү-жүтү чидир чокка ажал алыр дугайында додугуу азы каан ту-ларын кижилер кайгыр, Областа ку-курузанын бир гектарында орту-мда-биле 300 центерден эвөш эвес болган массалык дүжүтүп алыр сорулга садымын турда, кукуруза тарылгаларын чүгө сугаттыг чер-лерде чорудуп болур аргалыг Чен-Хемчик районун чамдык колхоз-тарында 200 центерин алыр деп кийгырылга бижип каан турарын алдыга, партия-масса-лыг ажалды болгаш совхозтарда партия өте ор-ганизастыг бүрүзү часкы хову ажалдарын калбарып чорударын чедикшен масса-политиктиг ажалдарын бүгү хевирлерин ут-ландырар ужурут.

Часкы хову ажалдарында беле-ктелде бар чедиктерин ууруткан талызы-биле шийирткери хемчег-лери бо хүнерде ап турган, та-рылгага организастыг кирип, эрте чажар тараа култураларын тарылганын колхоз, совхоз бүрүзүгө май 1-нин бетинде доозарын ханды-рар ужурут бис. Часкы тарылганы организастыг чорудары—дүжүтү бедирин дээш, мал ажалын про-дуктуларын бүдүрүн кызылдары дээш демисалды эң чугула чүдү бо-лур. Областын көдээ ажал-агый-нын ажал-ишчилери бо чугула со-рулганы алдарымын-биле боттады-нып турган, партиянын XXI съез-динин төбүтү шийирткери карак-кызыл күсседир шыдар дээринге кымта-даа чигинип чок.

Ажыл-иш хайныгып турар

ШАГААН-АРЫГ. (Телефон-биле). Бистик чуртуушун шалымчы хөг-жүдөзүн хандырар чеди чылдын баштайгы чымы—1959 чылдын чазы эрте дүшкөн. Тараа шалды-ныч хары эрип кургаары билек чөр илтиртөөн, чер аңдарган трактор-ларын дааш-шимээни Улуг-Хем районун колхозчу ховуларында диниреп эгелез.

«Эйлинг-Хем» көдээ ажал-агый артелиниң кежигүнери часкы хү-нерин халас эрттербес дээш хай-нышкынын ажилдап турарлар. Артедин механизаторларын сөөлүг хүнеринде шөлөдө үнүшкү-нү кылгаш, 301 гектар черин шын бажырып, 40 гектар черин аңдарган. Хову ажалдарын баш-тайгы хүнеринде эгелез-ле элзөн хей механизаторлар ботта-рын муракчы чөгүрү бөгүтүп

эгелезөөн. Илтиртөөшкөдө тра-ктористер Валерий Доржу, Василий Доржу, чер аңдарылганын Власти-мир Данил-оол олар хүнүн ажал нормалын ажал күсседир турарлар. Шык бажырышкынын 2 агрегат, чер аңдарылганында 4 тракторлар ажилдап турар.

Колхозтун Сысык-Бажында хову туралаан септен, дөдөөн болгаш до-дүү, плакаттар-биле шимеп, кал-саан. Шык бажырышкынын баштайгы түнелдерин бөгүтүп сабыралында бижөөн болгаш пар-тия организастыг агитаторла-ры агитаторлук бирги номерин үндүргөн. Хову туралаан чурттап турар чажыкчылар тараа чажар из-шылдарын үш агрегат кылдыр кышак, чажып кириптеринге бе-лен кылдыр тургускан.

Массалы-биле кирипкен

БЫЗЫЛ-МАЖАНЫ. (Телефон-биле). Барыны-Хемчик району «Барыны» совхозун ажалчыларын 1959 чылдын бедик дүжүтү дээш күженишкенин дедиксеп эге-дөө. Хову бригадаларын кежигү-нери апрель айны 5, 6, 7 хүне-ринде шөлөдө илтиртөөшкенин ко-руткан, 1030 гектар черин шы-гын бажырган. Оңа аңгыда 180 ге-ктар черин аңдарган.

Совхозтун директору эш Дуге-рин бисте динчээни болза, шык бажырышкынын 10 агрегат, чер

аңдарылганында 11 трактор ажал-дап турар. Бо хүнде эгелеп часкы хову ажалдарынче массалы-биле кирипкен бис. Ычангаш чер а-жалдагында тракторларга база 4 тракторну немей чоруткан. Чеди чылдын баштайгы чымында бедик дүжүт дээш демисепин турарлар-нын хей бени ажал нормалын ажал күсседир, муракчыларга са-мыл берген. Ылангыя механизатор-лар Чамбал, Сгай олар онза күж-енишкенин ажилдап турарлар.

600 ажыг ганы илинртөөн

БИЧЕ-ТЕЙ. (Телефон-биле). Ба-рыны-Хемчик районун «Бизыл-тараачын» көдээ ажал-агый артели бо чымын тараа култураларын 2 муң гектар «хире черге тарып». Колхозчулар чеди чыл планын баштайгы чымыга багып эвес бе-леткелгенер. Чамдык черлерин хары эрип кургаары билек хову бригадаларын кежигүнери шөлө-дө илтиртөөшкенин чоруда берген-ер.

№1 хову бригадаларын кежи-

гүннери бо айны 7-ге чедир 611 гектар черин шыгын бажырганнар. Шык бажырышкынын 4 агрегат ажилдап турар.

Нога бригадаларын кежигүне-ри белектел ажалдарын база-ла күженишкенин чорудуп турар-лар. Кукуруза, картофель болгаш нога шалдыкче бо хүнерге че-дир 800 тонна ажал өдөти сөөрт-көн. Өдөк сөөрткөсүн ам-даа уур-тулуп турар.

Шык бажырышкыны

МАЛГАШ-БАЖЫН. (Телефон-би-ле). Сүт-Хал районун «Бора-Тай-га» көдээ ажал-агый артели бо чылдын часкы хову ажалдарын бөдүнү техникалы-биле чорудуп турар. Колхоз күрүндө 10 тра-ктору садым алган.

Колхозтун хову бригадаларын (бригадир эш Куламан) кежигү-нери шык бажырышкынын ор-ганизастыг чорудуп турар. Бо хү-нерге чедир 400 ажыг гектар че-рин илтиртөөн. Илтиртөөшкөдө 4 агрегат ажилдап турар.

Урезин айтырын ынчаар саадады болбас

Бий-Хем районун чамдык кол-хозтарын урезинери чооку ге-ге чедир чажар шынарыг чедир ажилдап кылдыккан болуп турар. Оң-биле эки шынарыг урезинери дүргөн орнап алыр чугула. Та-раа хүлөп алыр пунктта кызыл-тастыг 400 центер сорттук урезин бис бар.

«Искра» колхоз кызыл-тастыг «Тулу-42» деп урезинин 40 тон-наны, «Летевец-62» деп урезини 163 тоннаны орнап алыр ужурут турган болза, март төвчүгө чедир чүгө 11 тоннаны орнап алган. Ленин аттыг колхоз 150 тонна урезини орнап алыр турган чан-чын. Чангыс чылда үнөп ситенер-ниң: виланын, мотарын, пирейин, оон-даа өсө ситен култураларын урезинери дүргөн орнап

алдыр ажал саадап турар. Кукуруза урезинери чөгүрү не-гелектенге чедир белектелгенин турар. Тараа белектел черинде бар кукуруза урезинин доп-дараан чедип алыр чугула. «Тилекег» колхозтун дараа эш Боненко шоодайлар, брезент чок, деритти-мзөн чүрө машинасын кукуруза урезини сөөртүп өккелдин дээш чорудуп турганы кончуг таарым-ча чок болган.

«Кызыл тараачын» колхозтун 2000 центер суза урезини-ниң 30-не хууу үнүчүл шы-нарыг болган. Бо културалык урезини районда чөб, оу Кызыл-гыс килограммы-даа албаан бол-ган. Чангыс чылда үнөп ситенер-ниң: виланын, мотарын, пирейин, оон-даа өсө ситен култураларын урезинери дүргөн орнап

М. МАЛИНИН.

Тарылгаже киреринге белек

Бай-Тайга районун Сталин ат-тыг колхозунда №2 хову брига-даларын кежигүнери часкы хову ажалдарына багып эвес белектел-генер. Тарылгага хергелеткенин чечек-херекселерин, тараа сөөр-түр 5 тергелерин, 12 азыттын хо-ву туралаан чедирген.

Бригада бо чымын 600 гектар черге тараа култураларын тарып. Оң 300 гектары эртен чымын аңдарган кур чер болуп турар. Та-раа култураларында аңгыда кар-тофель болгаш нога айыма №2 бригада өстүрер. Хову туралаан уура чуртаар 2 бажынын туткан, дөдөөн.

Часкы тарылгага култура ажилдакчылары база киржир

Чен-Хемчик районун тарылга шалдык чыгып болгаш ас хүнер эртенинни сонда улам карарын, колхозтарын тарылгаже далашты-рып чыдар апарган. Улавас хову-ларга тракторлар дагап, часкы тарылганы эң кыска хуусаа бедик агротехниктиг деңгелге эртти-рер дээш демисал эгелез. Ол чугу-ла кампаныга бистик колхозчу ажал-ишчилери-биле чергелеш-тир районун бүгү чоу киржир.

Районун култура кидин час-кы тарылга үсине колхозчулар-нын болгаш механизаторларын сугаттуур даштаныгызын шын организастап, оларын негелезип халжылар сорулга-биле чорудар ажалдарын планын чоттадып ал-ган. Култура ажилдары чорудар ужурут автомашиналарын хову туралар

Нарынның көдээ клувунда

туз бригадалыкты негизинде
48 киши ыяш белекте-
де, 20 киши туз шөлүндө
и узун амылдап турар. Тузду
акыныч муң ачуу, кубометрин
га агыныч үндүрүп, 800 кубом-
етрин туз шөлүндө апарып
мүргөн.

Маскхоста тузду түрүтүп 250
түтүг клубтун болгаш 160
тузгал веренир школаның ту-
н бо чылын доорул, ажыла-
кирер.

С. ИВАНОВ.